

I. évfolyam 5. szám 1990. május

HÍRMONDÓ

KÖZÉP-SZLOVÁKIAI KULTURÁLIS NAPOK

Nógrád megye és a Közép-Szlovákiai Kerület együttműködésének keretében 1990. május 2-tól kerül megszervezésre - az 1989. évi Magyar Kulturális Napok programjának folytatásaként - a Nógrád megyei művelődési eseménysorozat.

A KULTURÁLIS NAPOK megyei könyvtári rendezvényei

1990. május 2. 16.00 óra

MEGNYITÓ

Ünnepi beszédet mond: BRANISLAV PETROCH, a Közép-Szlovákiai Kerületi Nemzeti Bizottság elnöke

Műsor: Wladimir Kovár - hegedű

Bedriska Kovárová – zongora

Könyv- és ex libris kiállítás

1990. május 9. 16.00 óra

NAPJAINK CSEHSZLOVÁKIAI IRODALMA - IRODALMI EST

Vendégek: Ardamica Ferenc író, műfordító

Csáky Károly író, etnográfus

Hana Koskova költő, szerkesztő

Jan Fekete író

Veres János költő, műfordító

Házigazdák: Pál József, a "Palócföld" főszerkesztője

Kojnok Nándor, a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár főmunkatársa

ANYÁK NAPJA

ZSOLTÁR

Az anyák halhatatlanok, Csak testet, arcot, alakot váltanak; egyetlen halott sincs közülük; fiatalok, mint az idő. Újra születnek minden gyerekkel; megöletnek minden halottal - harmadnapra föltámadnak, mire virradna.

Adassék nekik gyönyörűség, szerelmükért örökös hűség, s adassék könny is, hogy kibírják a világ összegyűjtött kínját.

/Ratkó József/

ÉVFORDULÓ

80 éve, 1910. május 28-án halt meg megyénk nagy író-születője

MIKSZÁTH KÁLMÁN

A magyar regény- és novellairódalom művészeinek olvasótáborára ma még igen nagy. Műveit számos idegen nyelvre is lefordították. Az idegennyelvű kiadások közül most a Jó palócok című novelláinak francia nyelvű díszkiadását mutatjuk be. A kötet 1890-ben Párizsban látott napvilágot Francois Coppée akadémikus értő előszavával. Címe: Scènes Hongroises, azaz "Magyar képek".

Coppée szavaival ajánljuk az érdeklődők figyelmébe a művet: Meg vagyok róla győződve, hogy a francia publikum számára elbűvölő felfedezés lesz ez a könyv. Ezek nem elnagyolt életképek, hanem egy teljes művészi erővel, csodálatos írói ösztönrel megírt kis remekművek, amelyekben egy-két oldalon kifejeződik egy egész könyvre való élmény, érzés, gondolat. Mikszáth könyve... nem hasonlít semmilyen más irodalomra... Ez a könyv magyar, kizárólag és csakis magyar."

"A hónap könyve" májusban a Scènes Hongroises. Megtekinthető könyvtárunk földszintjén elhelyezett tárlóban.

"HAZATÉRT" FOLYÓIRAT

magyar műhely

1990 tavaszától Magyarországon jelenik meg a "magyar műhely" című irodalmi, művészeti, kritikai folyóirat, amely a magyar avantgárd legrégebbi és legjelentősebb fóruma. A folyóiratot 1962-ben alapították és adták ki Párizsban. Az alapító szerkesztők között két salgótarjáni származású személyiség is volt: Nagy Pál és Szakál Imre. M. Nagy Pál jelenleg is az egyik felelős szerkesztő.

A folyóirat ez után évi 4 alkalommal jelenik meg. Aki 1990 első félévében előfizetővé válik, egy a "magyar műhely" által kiadott kötetet kap ajándékba (ugyanis a szerkesztőség könyvkiadással is foglalkozik). Könyvtárunkban már 1969-től olvashatták a folyóirat számait, melyeket ma is őrzünk.

Tájékozódásként ajánljuk: DOBOS Marianne: A Magyar Műhely műhelyében. Interjú M. Nagy Pállal. = Magyar Nemzet.

1990. március 7. 4. 1.

MEGKÉRDEZTÜK OLVASÓINKAT

Mi a véleménye rólunk?

A Zeneművészeti Főiskola hallgatója vagyok, így a könyvtárat csak akkor tudom felkeresni, amikor hazajövök Salgótarjánba. Leggyakrabban a zenei részlegbe járok. Nagy öröm számomra, hogy igen jó a részleg komolyzenei állománya. Keveslem viszont az itt található partitúrákat. Jó lenne, ha többet is beszereznének. Megfelelő a rendelkezésre álló technika színvonala is. Az azonban zavaró, hogy a gyerekek hangoskodnak, játszanak.

Rendkívül jónak tartom a könyvtár folyóirat-választékát. Ezenkívül sok olyan könyvet is megtalálok itt, amelyeket Győrben - mert az ottani kihelyezett tagozatra járok - nem tudok beszerezni.

A könyvek kölcsönzésével van egy kis problémám. Sokszor a háromhetes kölcsönzési határidő akkor telik le, amikor nem vagyok idehaza. Jó lenne, ha lehetőség volna kölcsönzéskor eleve hosszabb határidőt kérni. S végül még egy kívánság: meg kellene oldani valahogyan a szellőztetést.

A kifogásaim ellenére mégis elmondhatom, hogy ez egy nagyon szép és jó könyvtár, szívesen járok ide, jól érzem itt magam.

Krizsanyik Róbert

PÜNKÖSD

Minden népnél megtalálható valamilyen formában a tavasz megünneplése, elővarázsolása. Legjellegzetesebb talán a pünkösdi király és pünkösdi királyné választása, akik a tavasz eljövetelét, a termést, szaporodást akarják titokzatos, részben már értelmükvesztett szertartásokkal biztosítani. Ezek az ősi tavaszi ünnepek az európai népek megkeresztelkedésével leginkább a pünkösdhöz tapadtak. Az egyház keresztény tartalommal igyekezett megtölteni őket.

A tavaszi virágzásban mintegy a Szentlélek ajándékát hirdette a híveknek.

Változó ünnep, húsvét után számított ötvenedik napra, a május 10-e és június 13-a közötti időszakra esik.

Pünkösöd ünnepén az állatokat zöld gallyakkal díszítették fel, nyírfavesszővel csapdosták meg. De gonosz- és betegségűző - vagyis a tél -, illetve egészség- és szépség-, vagyis tavasz-varázsoló nap is lett a pünkösöd. Egyes helyeken fokhagymával kenték be a küszöböt pünkösdkor, hogy a boszorkányokat távol tartsák a háztól. Sokfelé tartotta magát az a hiedelem, hogy a pünkösöd hajnalán szedett bodzafavirág minden betegségre jó, s hogy e nap hajnali harmata széppé varázsolja az arcot, ha a leány megmosdik benne.

REJTVÉNY-GYEREKEKNEK

Sokféle játékra alkalmasak a magyar nyelv szavai. Májusi rejtvényünk témája a téves-, elírás (sajtóhiba), illetve a "SAJTÓHUBA".

Most az a feladat, hogy a hibásan leírt szavak egy-egy betűjének kijavításával adjatok valós értelmet a mondatoknak. (Példa: Sándor megette a cipőt (a cipót).

- 1./ Ítélezett a község bölcs bikája:.....
- 2./ Az erdőben egy több száz éves gyönyörű hölgy áll:.....
- 3./ A kopaszság nem nagy haj:.....
- 4./ Pontyot tett a sor végére:.....
- 5./ Bánatában beült a kucsmába:.....

A megfejtést - névvel és címmel ellátva a Gyermekkönyvtárban elhelyezett gyűjtőládába dobjátok be! Határidő: május 20.

Az áprilisi gyermekrejtvényünk megfejtése

A helyes válasz a 2. számú.

"Amikor a szekerek lejtőn lefelé haladtak, a kereket megkötötték az úgynevezett kerékkötők - ez is fennmaradt -, majd amikor leértek, megoldották a kötést. Ettől a szekér meglódult."

A helyes megfejtők közül könyvjutalomban részesültek:

Hidasi Ágnes Salgótarján, Hunyadi krt. 17. , Kotroczó Beáta Salgótarján, Felszabadulás út 1/12. , Nagy Krisztián Salgótarján, Nyírfácskai út 5. , Szabó Péter Salgótarján, Ybl Miklós út 100. , Szigeti Zoltán Salgótarján, Hunyadi krt. 2.

GYERMEKSZÁJ

Anita kipirult arccal áll a könyvtáros néni előtt, és boldogan hadarja: "Azért nem Kati néniel jöttünk a könyvtárba, mert a kislánya vakbélre gyanúsított."

HÍREK

A Verseggy Ferenc Megyei Könyvtár /Szolnok/ által meghirdetett országos nyelvművelő versenyre megyénkből a Nógrádi Általános Iskola és a Diósjenői Általános Iskola nevezett be. A megyei döntőt 1990. április 26-án rendeztük meg a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtárban. A győztesek meghívást kapnak az országos döntőre.

ÚJ KIADVÁNYUNK

A könyvtár audiovizuális részlege 1986-tól gyűjti a hangoskönyveket. Ezek a dokumentumok azok számára készültek, akik egészségügyi okokból nem olvashatják, vagy - esetleg idő hiányában - nem olvassák az általuk kedvelt könyveket. A gyűjteményben neves előadóművészek tolmácsolásában hallhatók a magyar- és a világirodalom remekei Homérosz Iliászától Esterházy Péter művéig, de megtalálhatók a legkülönfélébb kaland-, bűnügyi és ifjúsági regények, sőt olyan különlegességek is mint például a Jógagyakorlatok vagy Illyés Gyuláné József Attila utolsó hónapjairól írt visszaemlékezése. A most megjelent "Hangoskönyvek a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtárban" című jegyzékünk megkönnyíti az eligazodást dokumentumaink között és bővebb információkat nyújt hangoskönyvállományunkról.

Videóklubunk két és fél hónapos múltra tekint vissza. A klubnak eddig negyvennégy beiratkozott tagja van. Az érdeklődők többsége egyéni olvasó, s mintegy tízen valamilyen intézményt képviselnek. Az állományból kölcsönzött filmek összetétele a korábbi időszakhoz képest megváltozott. Az intézmények elsősorban a klasszikus irodalom filmadaptációit keresik, míg a tagság nagyobb része a könnyedebb műfajt részesíti előnyben. Továbbra is várjuk vállalatok, intézmények és önálló keresettel rendelkező egyéni használók jelentkezését!

ÚJJÁSZERVEZZÜK A BALASSI BÁLINT ASZTALTÁRSASÁGOT

A Balassi Bálint Asztaltársaság 1988 decemberében alakult meg intézményünkben. Tagjai elsősorban fiatal értelmiségiek, a művészetek különböző területein alkotó és közvetítő tevékenységet folytató személyek, akik célja egy városi művelődési-művészeti független műhely, közösség létrehozása és működtetése. Az eddig elvégzett tevékenység elismerésre méltó eredményei, de leginkább a jövőre vonatkozó célok és elképzelések megvalósításának feladatai indokoltá tették az Asztaltársaság újjászervezését. Felhívunk minden érdeklődőt, hogy jelentkezzen a közösség munkájában való részvételre! Szándékukat bejelenthetik Kojnok Nándornál, a megyei könyvtár főmunkatársánál.

VIDEÓMOZI

2. 15.00
Délutáni matiné
Vuk /rajzfilm, r.: Dargay A./
- gyermekkönyvtár -
3. 17.00
"Sikerfilmek újra - videón"
Édentől keletre
/amerikai film, r.: Kazan, E./
- előadóterem -
9. 15.00
Délutáni matiné
Állatokról gyerekeknek 1.
/természetfilm, r.: Zguridi, A./
- gyermekkönyvtár -
10. 17.00
"Sikerfilmek újra - videón"
Picasso kalandjai
/svéd film, r.: Alfredson, H./
- előadóterem -16. 15.00

Délutáni matiné
Robi az úrhajótörött
/francia rajzfilm, r.: Image,J./
- gyermekkönyvtár -
17. 17.00
"Sikerfilmek újra - videón"
Piedone Afrikában
/amerikai-olasz film, r.: Steno/
- előadóterem -
23. 15.00
Délutáni matiné
Állatokról gyerekeknek 2.
/természetfilm, r.: Zguridi, A./
- gyermekkönyvtár -

24. 17.00
"Sikerfilmek újra - videón"
Serpico
/amerikai film, r.: Lumet, S./
- előadóterem -
30. 15.00
Délutáni matiné
A kis Muck története
/NDK film, r.: Staudte, W./
- gyermekkönyvtár -
31. 17.00
"Sikerfilmek újra - videón"
Ripacsok
/magyar film, r.: Sándor P./
- előadóterem –

ZENEBARÁT KÖR
14. 17.30
FAMILY: Family Entertainment
Edgar Froese: Pinneales
Yes: Ritual
- kiselőadó –

KISCSOPORTOK FOGLALKOZÁSAI

SCI-FI KLUB
29. 17.00
Az űr vándorai
- előadóterem –

BALASSI BÁLINT ASZTALTÁRSASÁG
11. 16.00
25. 16.00

ELŐZETES! ELŐZETES! ELŐZETES!

ÜNNEPI KÖNYVHÉT
1990. június 1- június 8.
ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓK vendégei a megyei könyvtárban:
CHOLI DARÓCZI József
FERDINÁNDY György
KARAKÓ Judit
SPÍRÓ György
ERDŐS István: Párkányjárás című kötetének (Palócföld könyvek)
bemutatása
A BALASSI BÁLINT ASZTALTÁRSASÁG irodalmi estje

EGYÉB RENDEZVÉNYEK:
CSEREBERE gyermekeknek, felnőtteknek (Régi, megunt, de még jó állapotban lévő könyvek, folyóiratok, képeslapok, csereberéje)
KÖNYVRŐL-KÖNYVÉRT vetélkedő a gyermekkönyvtárban kis olvasóinknak
/A rendezvények pontos idejéről és helyéről külön értesítjük olvasóinkat!/
FIGYELEM!
Selejtezett könyvek és hanglemezek vására lesz május 7-8-9-én a MEGYEI KÖNYVTÁRBAN!